

ת"פ 17871/02/13 - מס הכנסה חקירות ירושלים נגד ז ב

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 17871-02-13 מס הכנסה חקירות ירושלים נ' ב

לפני כבוד השופטת ג'ויה סקפה-שפירא

המאשימה מס הכנסה חקירות ירושלים

נגד

הנאשם

ז ב

ב"כ המאשימה: גב' איה מירון זלוטי

ב"כ הנאשם: עו"ד ארז בר-צבי

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בשלושה אישומים שבכתב האישום המתוקן, בשתי עבירות של אי ניהול ספרים לפי סעיף 216(5) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] תשכ"א-1961 (להלן: "**הפקודה**") ובשלוש עבירות של אי רישום תקבול לפי סעיף 216(7) לפקודה.

2. לנאשם בית עסק למכירת פירות וירקות בירושלים והוא חייב בניהול פנקסי חשבונות לפי פקודת מס הכנסה וההוראות שהותקנו מכוחה.

ביום 29.10.09 נערכה ביקורת בבית העסק של הנאשם ונמצא כי הוא לא מנהל ספרי חשבונות בעיסוקו ללא סיבה מספקת. בקופה נתגלה עודף של 8,638 ₪.

ביום 21.5.10 נערכה ביקורת נוספת בבית העסק של הנאשם. עורכי הביקורת שילמו סך של 55.90 ₪ לנאשם, אך התקבול לא נרשם בספרי החשבונות, והנאשם כלל לא ניהל ספרי חשבונות באותו מועד. בקופה נתגלה עודף של 7,042.30 ₪.

בגין מעשים אלה הוגש ביום 10.2.13 כתב אישום נגד הנאשם ובו שני האישומים 1 ו-2.

3. ביום 28.7.15 הגישה המאשימה בקשה לתיקון כתב האישום אשר התקבלה ואושרה על ידי בית המשפט. כתב האישום המתוקן כולל אישום נוסף, המתייחס לביקורת נוספת שנערכה בבית העסק של הנאשם ביום 21.1.15, במהלכה נמצא כי תקבול בסך 136 ₪ שהתקבל במסגרת עסקה טלפונית בכרטיס אשראי לא נרשם במערכת ספרי החשבונות של בית העסק.

4. בדיון שהתקיים ביום 22.9.16, המועד הראשון מבין שני מועדים שנקבעו לשמיעת הראיות, הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון, במסגרתו הודה הנאשם בכתב האישום המתוקן והורשע בעבירות שיוחסו לו. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי המאשימה תבקש להטיל על הנאשם עונש של חודשיים מאסר שירוצו בעבודות שירות, ואילו ב"כ הנאשם יבקש להימנע מהטלת מאסר בפועל. עוד הודיעו הצדדים כי יעתרו במשותף להטיל על הנאשם קנס בסך 40,000 ש"ח שישולם ב- 20 תשלומים שווים, התחייבות ומאסר על תנאי, אשר לאורכו יהיה כל צד חופשי בטיעונו.
5. חוות דעת הממונה על עבודות השירות שהתקבלה ביום 8.11.16 קבעה כי הנאשם אינו כשיר לבצע עבודות שירות, מאחר והציג חוות דעת פסיכיאטרית המלמדת כי הנאשם מוגבל בכושר עבודתו. חוות דעת זו לא הוגשה מטעם ההגנה לבית המשפט, הגם שההגנה הגישה מסמכים רפואיים אחרים בעניינו של הנאשם.
6. ב"כ המאשימה ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם לנאשם שבין חודשיים מאסר בפועל ועד שמונה חודשי מאסר בפועל לכל עבירה, וכן לקבוע מתחם קנס הולם שבין 8,500 ₪ ל- 29,200 ₪ לכל עבירה, וביקשה לגזור על הנאשם חודשיים מאסר, אשר בהעדר אפשרות לרצותם בעבודות שירות, ירוצו מאחורי סורג ובריא, שישה עד עשרה חודשי מאסר על תנאי, קנס בגובה 40,000 ₪ כמוסכם והתחייבות להימנע מביצוע עבירות.
7. ב"כ הנאשם טען לשיהוי בהגשת כתב האישום, טען כי תיק זה ראוי היה שהיה מסתיים בדרך של כופר ולא בדרך של כתב אישום, הדגיש את הסכום הגבוה של הקנס המוסכם ואת מצבו הרפואי של הנאשם וביקש להטיל על הנאשם מאסר על תנאי בלבד לצדו של הקנס. ב"כ הנאשם צירף מסמך רפואי בנוגע למצבו של הנאשם.
8. הנאשם בדברו האחרון תיאר כי הוא מכור לאלכוהול, אך אינו שותה מזה כשנתיים. לדבריו במשך 40 שנה, ועד היום, הוא עובד ומשלם מס הכנסה, וטען כי רשויות המס מתנכלות לו בשל כך שחנותו היא היפה בארץ. הנאשם הביע התנצלות על מעשיו.

מתחם העונש ההולם

9. העבירות שביצע הנאשם מנעו מרשויות המס את האפשרות לבחון את הכנסותיו של הנאשם ולשום אותן שומת אמת. עבירות אלה פוגעות בקופה הציבורית, פוגעות באמון הציבור ופוגעות בשוויון בנשיאת נטל המס. עבירות דוגמת אלה שביצע הנאשם הן נפוצות, הפיתוי הכספי בצדן גדול, הן קלות לביצוע וקשה לגלותן.
- פסיקת בית המשפט העליון הדגישה מאפיינים אלה של עבירות מס, וקבעה, לא אחת, כי בעבירות מסוג זה, ובשל מאפייניהן שתוארו לעיל, יש להעדיף שיקולי הרתעה על פני שיקולים אישיים של הנאשם (ראו למשל רע"פ 1717/14 יאיר לייזרוביץ' נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו 30.3.14]).

10. עם זאת, אין להתייחס לכל העבירות שמונה הפקודה באופן אחיד, ויש להבחין בין העבירות שבהן הורשע הנאשם, שהן עבירות מסוג עוון, והמחוקק קבע בצדן עונש של עד שנת מאסר וקנס עד 29,200 ₪, לבין עבירות מסוג פשע הקבועות בסעיף 220 לפקודה, בצדן נקבע עונש של עד שבע שנות מאסר וקנס עד 226,000 ₪.

11. הגם שמדובר בעבירות מסוג עוון, מידת הפגיעה של מעשי הנאשם בערכים המוגנים מתעצמת בשל העובדה כי הנאשם שב וביצע את העבירות גם לאחר שנתפס בביקורת ראשונה שנערכה, ושב וביצע עבירה נוספת אף לאחר שהוגש נגדו כתב האישום. סכום התקבול שלא דווח באישום השלישי נמוך. עם זאת, נדרשה מידה לא מעטה של עזות מצח מצד הנאשם על מנת שישוּב ויפר את החוק באופן כה מתריס גם לאחר שהוגש נגדו כתב אישום ומשפטו החל להתנהל, ובשעה שעל פי האמור בפרוטוקולים של דיוני בית המשפט, הוא היה בעיצומו של משא ומתן עם המאשימה להמרת האישום הפלילי בעיצום כספי.

12. לנוכח הנסיבות שתוארו, אני סבורה כי יש לראות במועד הגשת כתב האישום אירוע המנתק את הקשר שבין העבירות שבוצעו כמתואר באישומים 1-2 לבין העבירה שבוצעה כמתואר באישום 3, ולקבוע, בהתאם להוראות סעיף 40ג לחוק העונשין התשל"ז-1977 והפרשנות שניתנה לו בע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו 29.10.14], מתחם עונש הולם אחד בגין המעשים שנכללים באישומים 1-2 ומתחם עונש נפרד בגין המעשה שנכלל באישום 3.

13. הפסיקה קובעת מנעד רחב של עונשים בגין העבירות שביצע הנאשם, החל ממאסר מותנה ועד למאסר בפועל. ראו רע"פ 3137/04 **שלום חג'י נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו 18.4.04]; עפ"ג (ירושלים) 20330-01-14 **ציונית סולימני נ' מדינת ישראל** [2.4.16] יחד עם ת"פ 55586-12-11 **מדינת ישראל נ' ציונית סולימני** [7.7.14]; ע"פ (ירושלים) 40363/07 **מדינת ישראל נ' חברת י.ג. במושבה בע"מ** [18.9.07]; ת"פ (נתניה) 3704/05 **מדינת ישראל נ' יוסף דויד** [פורסם בנבו 22.3.2007]; ת"פ (רחובות) 53090-10-12 **מדינת ישראל נ' אילן אלבז** [פורסם בנבו 17.9.15]; ת"פ (רחובות) 2016/08 **מס הכנסה חקירות ירושלים נ' קרן מנצור אלימלך** [10.1.10 ו- 3.3.10]; ת"פ (נתניה) 7826-01-11 **מדינת ישראל נ' איתן פנחס** [26.2.13]; ת"פ (ירושלים) 32571-12-10 **מס הכנסה חקירות ירושלים נ' יחזקאל מזרחי** [פורסם בנבו 1.4.15].

14. לנוכח האמור לעיל אני קובעת כי מתחם העונש ההולם בגין אישומים 1 ו-2 ביחד נע בין מאסר מותנה וקנס כספי ועד למאסר בפועל בן חודשים ספורים, בצירוף מאסר מותנה וקנס כספי. מתחם העונש ההולם בגין האישום השלישי נע בין מאסר על תנאי וקנס כספי לבין מאסר בעבודות שירות למשך חודשים ספורים, מאסר מותנה וקנס כספי. מאחר והצדדים הסכימו על גובה הקנס, לא אדרש לקביעת מתחם הקנס, אך אומר כי הקנס עליו הוסכם מצוי ברף העליון של מתחמי הקנס ההולם.

קביעת העונש המתאים לנאשם

15. הנאשם בן 60 ואין לו הרשעות קודמות.

16. הנאשם הודה בביצוע העבירות במועד שנקבע לשמיעת ראיות. יש לשקול לזכותו של הנאשם את נטילת האחריות על המעשים והחרטה שהביע עליהם, אך לא ניתן להתעלם מדבריו המסתייגים של הנאשם במסגרת הטענות לעונש, לפיהם כתב האישום הוא תולדה של התנכלות של רשויות המס כלפיו. בנוסף, החיסכון בזמן השיפוט בנסיבות אלה קיים אך מוגבל, ומשקלו נמוך, בשל העיתוי של ההודאה והאופן שבו נוהל ההליך על ידי הנאשם, שכלל בקשות דחייה רבות מאד.

17. על פי המסמך הרפואי שהוגש, הנאשם סובל מבעיה רפואית, אך בשים לב לתוכן מסמך זה, ובפרט לחלק הנוגע להתרשמות הרופא, אין מדובר בבעיה המונעת ממנו לתפקד או שהיא בעלת השפעה משמעותית המצדיקה, כשלעצמה, הקלה בענישה. מסמך רפואי אחר, שהוגש לממונה על עבודות השירות, לא הוגש במסגרת שמיעת הטענות לעונש, עובדה שיש בה להעלות תמיהה, בפרט לנוכח העובדה כי הבעיה הרפואית לכאורה שמנעה מהנאשם לבצע עבודות שירות, אינה מונעת ממנו להמשיך ולעבוד בבית העסק שלו, על פי דבריו- עד היום.

18. כתב האישום המקורי שכלל שני אישומים הוגש בחודש פברואר 2013, כמעט שלוש שנים לאחר ביצוע העבירה האחרונה שיוחסה לו באותו כתב אישום. בדיון שהתקיים ביום 20.11.16 טענה ב"כ המאשימה, כי כתב האישום הוגש במועד שהוגש בשל כך שקדמו לו ניסיונות של הצדדים להסדיר את הנושא באמצעים מנהליים (עמ' 23) וכן נטען שניתנה לנאשם הזדמנות להסיר את המחדלים, אשר הוסרו סמוך למועד הגשת כתב האישום (עמ' 24). מאחר והתגלעה מחלוקת בין הצדדים בשאלת הסרת המחדלים, הוריתי לב"כ המאשימה להגיש השלמה עובדתית לעניין זה. בהודעה שהוגשה ביום 28.11.16 טענה המאשימה כי משעה שהנאשם ביצע עבירות של אי רישום תקבול אין מדובר בהסרת מחדלים "קלאסית". עם זאת, יש לומר, כי הנאשם הורשע גם בשתי עבירות של אי ניהול ספרים.

לנוכח דברים אלה ההסבר לשיהוי בהגשת כתב האישום מעלה תמיהה. עם זאת, לא אתן לשיהוי זה משקל נכבד, וזאת לנוכח התנהלות ההגנה לאחר הגשת כתב האישום, בשלה נדחו הדיונים שוב ושוב.

19. העובדה כי הנאשם שב וביצע עבירות גם לאחר ביקורת אחת של רשויות המס וגם לאחר הגשת כתב אישום מלמדת על כישלון ההרתעה של הליכי האכיפה המנהליים, כמו גם של ההליך הפלילי עצמו- כתב האישום והדיונים שהתקיימו בבית המשפט, ומביאה למסקנה כי בעניינו של הנאשם מתחייבת הטלת עונש מוחשי, שאינו כולל רק היבט כספי. זאת, על אף שנתתי דעתי גם לעובדה, כי סכום הקנס שעליו הסכימו הצדדים הוא גבוה, ומצוי ברף העליון של מתחמי הקנס ההולם.

20. מכלול הנסיבות שתוארו מלמד, כי יש להטיל על הנאשם עונש המצוי בחלק האמצעי של מתחם העונש ההולם. סברתי כי בנסיבות העניין, העונש המתאים ביותר היה מאסר קצר בעבודות שירות, ואולם משעה שהנאשם נמצא בלתי כשיר לבצע עבודות שירות, אין מנוס מהטלת עונש מאסר קצר בפועל. לעניין משך המאסר, אתחשב בעובדה כי מדובר במאסר בפועל, בעובדה כי זה מוטל על הנאשם, בשל חוסר כשירותו לבצע עבודות שירות וכן בגובה הקנס- רכיב הענישה המוסכם על הצדדים.

21. לנוכח האמור לעיל אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 21 ימי מאסר בפועל.

ב. חודשיים מאסר על תנאי, שלא יעבור במשך שנתיים מיום שחרורו ממאסר עבירה לפי הפקודה מסוג עוון.

ג. ארבעה חודשי מאסר על תנאי, שלא יעבור במשך שנתיים מיום שחרורו ממאסר עבירה לפי הפקודה מסוג פשע.

ד. קנס בסך 40,000 ₪ או 40 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 20 תשלומים שווים ורצופים, הראשון ביום 1.1.17 והבאים ב- 1 בכל חודש עוקב.

ה. הנאשם יחתום עד ליום 1.1.7 על התחייבות על סך 5,000 ₪ להימנע מביצוע עבירה לפי הפקודה למשך שלוש שנים מיום גזר הדין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"ח כסלו תשע"ז, 18 דצמבר 2016, במעמד הצדדים.